

Setmanari Autonomista Ripollés

¿Que 'ls en sembla?

I.

La expansió popular del diumenge pròxim transcorregut, originaria de la generositat dels vehins de la plassa de Mercadal, com la del penúltim diumenge a càrrech del vehinat de la plassa de Lluptions, hauria de continuarse en cada festa, y en distint indret de la vila, fins a últims del mes de Setembre, perquè a part de que les families del barri ahont se celebra algun festeig disfruten un dia de saludable esbarjo y proporcionan als demés convehins distraurers bé y honestament, té l'ina preciable ventatja de fomentar relacions amistoses y especialment de consolidar el to de vila estiuenca que tants beneficis reporta als propietaris y comercians.

Ab molta facilitat es logra quan hi ha bon desitg, encomenant els trevalls a una Comissió, molestics que's soportan sempre gustosament si 's limita la

empresa a sardanes y jochs infantils, com s' ha practicat en les dos plasses qu' hem referit.

Anys passats un bon patriici organisava una tanda de sardanés cada dimars per durant la temporada estiuenca ab fondos recaudats per suscripció y l' Ajuntament hi corresponia ab altre, 'n dia diferent, també setmanal.

Sensa desdenyar els bons oficis del patriici aludit, ens agradaria més el promoure l' animació en la vía pública per medi de la festa de carrer, com tenim dit, una dominical, encara que en algú vehinat la repetissen per no quedar cap setmana en blanch, puig entenem poch correcte que 'ls forasters que'ns honren convivint una temporada ab nosaltres hagin de contribuir ab un céntim sisquiera en que resulti atractívola en Ripoll l' estació d' estiu.

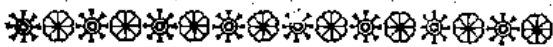
De tots modos l' Ajuntament no hauria de *correspondrer*; guiat per el afany de conquerir pera la vila la nota de atractívola, de propulsar la concorrencia de families forasteres, caldria que invertís cad' any una respèc-

table cantitat pera festivals públichs gratuits y pera millorar, ja que les condicions climatològiques tan ho abonan, les topogràfiques del terme municipal.

Una població eminentment fabril com la nostra no sembla pas apropòsit pera mereixer la predilecció dels barcelonins; no ho sembla, pero ho es, en gracia de que 'ls obrers ripollesos tenen fama de comportarse correctament. Si haguessim de demostrar la educació social de nostres obrers ens bastaria fer esment de l'acullida respectuosa que 's dispensá fa més de un any a la peregrinació de les filles de Maria, residenciades en varies poblacions de la provincia de Barcelona, a la Santíssima Verge de nostre imponderable Monastir.

Comensi, donchs, l'Ajuntament donant l'exemple, acordi l'inversió de una cantitat pera que 'ls dijous o altre dia de cada setmana fins a últims de Septiembre se toquin sardanes al passeig de Ragull, y estimuli als vehins a que reviscolin la costum de celebrar festa de carrer cada diumenge en un ja que a part de no ser empreses de gran cost tenen la ventatja de la compensació, indiscutible pera els interessos materials, y especialment morals perque priven desafurs a la moralitat y mermes de salut.

MATÍAS.

Efemèrides Ripolleses

6 Agost de 1162

Fetxa de la mort del Comte de Barcelona Ramon Berenguer IV, anomenat el *Sant*, en qui s'efectuá l'unió de Catalunya y Aragó pel casament del príncep català ab Petronilla, filla única

del rey aragonès Ramir II el *Monjó*. No solament per aquest fet adquireix gran relleu la figura del últim comte privatiu de Barcelona y primer rey aragonès, de nissaga catalana, puig sostingué, además, varies guerres a la Provensa, ajudá als castellans a la presa d'Almeria y netejá d'alarbs a Catalunya prenent la plaça de Lleyda, Tortosa y altres poblacions riberenques del Ebre.

Viatjant per Italia hont anava a conferenciar ab l'emperador Frederich *Barbarroja*, l'atrappà la mort, en el dia esmentat, al burch Sant Dalmau prop de Génova. Dos dies abans havia otorgat testament, confirmant les donacions a Santa Maria de Ripoll per ell fetes y ordenant sobretot que son cadavre fos portat al Monastir.

«Así se cumplió—diu D. Prosper de Bofarull—trasladando el cadaver de este gran príncipe desde Génova a dicho Real Monasterio donde yace y se conserva su sepulcro, que el autor del *Gesta Comitum* y muchas escrituras antiguas dicen ser de plata. Consiste en una gran caja de madera sostenida por ocho columnas de piedra comun, que antes eran 4 de madera, dentro la cual hay otra caja que contiene su esqueleto integro; pero antes de la invasión de los franceses en Junio de 1794 se conservaba tambien integro todo el cadaver, que se mostraba á veces á algunas personas de distincion.

El sepulcro estaba en efecto adornado con muchas planchas de plata, que los franceses robaron en dicho año, y aun abrieron el ataud, removieron y sacaron el cadaver, y se llevaron una espada muy larga que estaba junto al mismo; lo que ha sido la causa de haberse desecho ó conservado menos integro que el de su padre D. Ramon Berenguer III. Sobre el mismo sepulcro, en la parte hoy exterior y antes interior de la primera caja, estan pintadas las armas de Cataluña y la efigie del Conde sentado con espada y cetro.» A continuació copia l'inscripció y hermós elogi fúnebre en llatí, que n' Pellicer tradueix en sa obra sobre 'l Monastir.

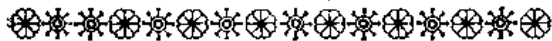
Per haver mort en olor de santedat, les despulles d'aquest Comte foren col·locades dins del temple y no al claustre com els altres; y si be es veritat que may se li donà culte, no obstant se li tributaven honors especials. A més del solemne aniversari en el dia 6 d'Agost, totes les processons claustrals, fins dels dies més clàssichs, paraven devant el sepulcre y s cantava una absoluta y oració particular en sufragi de llur ànima. L'abat Andreu de Casaus qui regia l'abadia a

principis del segle passat, va suprimir aquesta costum per no estar conformé a la rúbrica en dies de tanta solemnitat.

Vingué l' any 1835 y ab ell l' incendi del Monastir: y les despulles d' aquest gran Princep que tota sa vida havia lluytat per la llibertat de la Patria, al crit prostituit de *llibertat* varen ser tretes de sa tomba per una turba de miquelets forasters belades y cremades.

Al restaurarse l' Monastir els cavallers del hàbit del Sant Sepulcre del Capítol de Barcelona, costejaren l' actual monument commemoratiu al Comte, qui havia vestit el mantell de la citada Ordre, y qual inauguració va fersé l' 15 de Setembre de 1895, en la diada de l' hermosa festa de la Corona poètica dedicada a Santa Maria de Ripoll.

R. Ripoll

VÈNUS

XXVI.

Les fases de Vènus es vegeren per primera volta en el mes de Setembre de 1610, per Galileu, qui en presència de semblant espectacle experimentà un goig impossible de descriurer, atés a que testimoniaba eloqüentment a favor del sistema de Copèrnich, demostrant que, com la Terra y la Lluna, els planetes reben sa llum del Sol. Quan s' afirma que dites fases foren vistes per primera vegada pel mes de Setembre de 1610, no deu creurers per això que no existissin avanç, sino que fins aleshores no s' havien dirigit els aparatos òptichs sobre l' planeta, essent insensibles a simple vista ses variacions.

Segons costum de la època, l' ilustre astrònom disfressà son descobriment baix un anagrama pera justificar sa autenticitat en cas de rivalitat, y pera pendrers temps a fi de continuar y perfeccionar ses observacions. Acabà son escrit ab eixa frase:

*Hæc immatura a me jam frustra
leguntur, d. y.*

lo qual vol dir: «Aqueixes coses no madures y amagades encara pels altres, han sigut

llegides per mi.» Sobre aytal criptògram no es cert que serà molt difícil descobrirhi les fases de Vènus?

Nostres pares eren prou ingeniosos, y avuy en dia certs descobriments no hagueren sigut disputats ab tanta furia, si els senyors astrònoms haguessen fet us qualques vegades de la mateixa astucia. S' hi troven en la frase esmentada 34 lletres. Colocant-les en ordre diferent ne surten les següents paraules, les quals comprenen tot el descobriment:

Cynthia figuras emulatur mater amorum.
«La mare dels amors segueix les fases de Diana.»

Galileu no deixaba de esser astut. Dos mesos després, el pare Castel-li li preguntaba si Vènus tenia fases, y li responia: «Em trobo mal de salut, y em complau més el llit que la rosada.» Y fins el penúltim dia del any no feu públiques dites fases.

¿Té Vènus un satèlit? Deu tenirne més be dos que un, respongueren els amichs de Cassini a n' els adversaris de aquest astròlech. Molts abriguen la ferma convicció de haverlo vist, pro la quèstió està encara avuy per resoldrer. A mitjans de la centuria divuit es creya ab això tan resoltament, que el rey de Prussia Frederich el Gran proposà donarli el nom de son amich d' *Alembert*, a lo qual aqueix il·lustre geometra s' oposà per medi de la següent carta:

«Vostre majestat me fa l' honor de volguer batejjar ab mon nom a un nou planeta. Ni soch tan gran pera constituir en el cel el satèlit de Vènus, ni prou fort pera serho en la Terra, y em trovo massa be ab el reduït espay que ocupo en el mon de aquí baix pera ambicionar un altre firmament»

El planeta Vènus ofereix molta gran semblança ab el nostre, iguals elements astronòmichs, la mateixa magnitud, identiche volums, el mateix pes y igual densitat, sols que s' trova dos vegades més aprop del Sol que nosaltres.

Des de 'ls orogens de la poesia antiga que l' fa apareixer al mati avanç del dia y a la tarda avanç de la nit, atragué cap ab ell els pensaments contemplatius, y Vènus fou la estrella de tots aquells a qui agrada somiar a la tarda, des de l' pastor a son retorn de la pradera fins els amichs de cor, quals ànimes s' ensopeguen durant la nit.

En la Etat Mitja un bon pare feya un viatge extàtich a Vènus, y sols veyá en el planeta jovincels de una bellesa encantadora, vivint en el si de la mes completa felicitat: eren pera ells els esperits directors de aquell mon, car es creya en altre temps que una legió de angels o de genis obtenien la direcció de cada una de les esferes celestes.

Mes endevant l' autor de Pau y Virginia, feu de Vènus la més maravellosa de les descripcions; era un Paradís terrenal. En nostres dies, el poeta de les *Contemplacions*, visitant la antiga illa de Cítères, que sols es avuy una roca pelada y deserta, eleva son pensament cap al Cel y busca en ell lo que fou en altre temps la morada de Vènus.

JOAN DEOP.

NECESSITAT de la BENEFICENCIA LOCAL

IV.

Pariavem en nostre últim article de les diferentes classes de pobres, y encara que 'n la divisió general els havíem comprés a tots, sota un o altre dels seus membres, avuy ens sembla que no será de més especificar y subdividir el grupo de pobres que 'n deyem d' ofici, puig que aqueixos son, sens dubte, els que més intrigan en l' ordre públich, moral y socialment.

Y baix aquest aspecte, que 's el més capital, podríem dividírls en pobres noscius y en pobres ignocents, en ordre a la moralitat, y en pobres més o menos noscius o ignocents en ordre a la societat.

Entre 'ls pobres d' ofici altament noscius moralment hi han aquestos cantaires de verdors asqueroses y vergonyants, que a voltes son ceguets, a voltes el fau y gaire-bé may ho son. Aytals pobres, les autoritats deurien privarlos en absolut llur ofici en cada poble, per dos rahons; primera, per ses cansons escandaloses, segona, perque ab el *mirallet vert*, hi fan saltar els quartos qu' es una *tristesa*, donchs aquells diners demá farán prou falta al qui 'ls ha donat.

Qui sigui amant de la cultura d' un poble

jamay podrá soportar que s' ensenyin baixes als seus habitants y menos si son tant inscients, com ho es la classe treballadora. Mirar donchs ab indiferencia aytals qüestions, es senyal de que, qui pot privarho y no ho fa, o bé es que tant se li 'n dona, o bé que está consumintse del mateix mal. Y prescindintne de tot aixó, que hi guanyan els pobres del poble o de la vila?

Entre 'ls pobres d' ofici que moral o socialment son més o menos ignocents, hi recordem als húngaros, als que *toquen* pels carrers pianos de manubri o altres instruments, als gitanets, als acróbates, bailarins, pallassos, etc., als cantants de café y de carrer que son ceguets, als ésgarrats, als obrers sens feyna, que may han sigut tals obrers, als del sistema de *gran memorial* que sens vergonya, fingint tenirne molta, demanan una almoyna per molts conceptes, pro may per amor a Deu, als pobres falsos que mendiquen vestits de frares o de monjes, als que simulen esser captaires d' alguna hermita o delegats d' alguna associació benéfica, etc., etc., es dir, a tots els que saben posar endonya el timo pel sistema de perdigons.

A tota aquesta lladregada de gent gandula, viciada, immodesta, impertinenta, que si no esploten la bondat, roban les viandes; que may suministren al próxim més que danys morals o materials, ha de tenirlos hi un poble les portes obertes?

Podrá dirse de llurs autoritats locals que aytals llibertats tolerin o autorisin que vetllen pel be moral y material dels seus subordinats?

Y si 'l poble no hi guanya res ab tota eixa xusma, el pobret de veritat hi pert molt. Tan debó poguessem reunir en un sol piló tots els diners que aquestos conseguixen ab els seus enginys més o menos legals durant un any, que aleshores tal volta els nostres compatricis obririen l' ull a una realitat, que avuy els semblará sens dubte una migrada y fantástica ilusió, y aleshores tal volta també hauria arribat l' hora d' obrirse secrets altament indignes de certa gent que prevaixentse de la seva personalitat y de la fineza y formalitat de la seva paraula, embauquen, ab supostos falsos, al públich, xupant aixís una bona sava, donantlos hi no res que el pobre pateixi ni que 'l poble estigui sempre molestat.

Juif

GLOSA en el llibre I DE L' ENEIDA

Les ires de Junón per l' aigua son esteses
i sospirant esguarda el jovincel capdill
peu dret sobre 'l navili breçat en el perill
com roden els companys en mitj d' ones enceses
¡Oh si en els murs de Troia pogués are morir!
clama aixecant les mans en la negró impetuosa:
mes ha fletxat Neptú la capa tenebrosa
i ha vist al oceá remoure's i engolir.
Suprema indignació! Als vents d' EóI destria,
als fugitius vaixells beata calma envia
i el triomfal trident passeja am pas planer.
¡Oh fill de Vénus! réma valent cap a la platja,
ja has començat: no paris après el teu romiatje.
Sofreix: tú plantarás el gegantí xiprer. (1)

J. GRÓS I RAGUER

(1) Alusió a Roma glosant a lo que diu Virgili:
que s' alsa com el xiprer entre 'ls vinyets. (Égloga I)

COMARCA

Santuari de Nuria

El diumenge ultim acudiren al Santuari
de Nuria en currúa feta innombrables devots
de la Verge dels pastors, regressant en sa
majoria el dia següent festivitat de Sant
Jaume.

***

En la matinada del dia 24 els voltants de
Nuria estaven blancs, de la rosada. lo qual
doná ansia de abrigarse, puig la fresca era
casi fret.

***

Les funcions religioses se celebraren ab
solemnitat y foren molt concorregudes.

EL CORRESPONSAL.

Bruguera

En els dies 31 del corrent, 1 y 2 de Agost

pròxim celebrarà aquest pintoresch poble,
del districte municipal de Ribes, festeigs re-
ligiosos y profans ab motiu de la festivitat
de son Patró, Sant Feliu.

El programa de festes es el següent:

Dia 31. A les tres de la tarda, trilleig
de campanes; al vesprejar solemnes comple-
tets.

Dia 1. A les 10 del matí, Ofici solemue
ab música, després sardanes en la plassa del
estudi y llevants de taula. Per la tarda, ro-
sari; en acabat, sarau, com també per la nit,
en dita plassa.

Dia 2. Avans y després del Ofici, sarda-
nes al lloch referit. A les tres de la tarda,
solemne processó y, terminada, sarau, que's
rependrà per la nit en l' expressada plassa.

La orquestra de Ribes, aumentada ab
músichs de Ripoll, dirigida per l' entés Di-
rector D. Joan Reixach, complirà els nom-
bres musicals del programa.

Com la cullita de blat aquest any es pre-
senta bona, com aixís en palla, la festa ma-
jor será sens dubte molt animada.

Perque les guilles causan extraordinari
dany, s' acordá exterminaries ab veneno,
empró ha resultat no més algú gos mort
als voltants del poble.

Si ploqués aviat, la cullita de patates
també podria resultar abundosa.

EL CORRESPONSAL.

Ribes

Sembla que com hi ha molts forasters, 's
projecta que la festa major, celebradera el
dia de la Mare de Deu d' Agost, resulti
atractivola.

Diumenge ultim, al matí, arribá el ba-
talló de cassadors de Estella y un esquadró
de cavalleria de Almansa, continuant el pa-
sseig militar cap a Puigcerdá, regresantne
el dia 28 pel matí, sortint després de Ribes
en direcció a Ripoll.

Els vehins que de nit hem de dependir de
la claror elèctrica demaném que si es vol fer
cinematograf no s' ens deixi a les fosques,

com ens passà en la nit de Sant Jaume.

Ja 's coneix Lluïset que V. es l'únich que no té contrincant aquí a Ribes, per això a cada pas tenim carregades, però no dormir que l'any es molt llarg.

El municipi d'aquesta vila, segons se diu, té en projecte el fer un hermós pont sobre 'l riu Freser; l'emplassament serà al entrar a Ribes, ahont comunicarà ab el nou passeig de la Font de la Margarideta que falta acabar; dita millora serà una gran ventatja pel veranejant y de moltes condicions per poguer facilitar l'ensanxe de Ribes.

Tot això mereix molts elogis pera la digna corporació d' aquest municipi.

EL CORRESPONSAL.

St. Joan de les Abadesses

Degut a les gracies especials (que per fins particulars) el nostre Sr. Balle acostuma concedir als establiments de que puguin tenir obert durant tota la nit, en la del dilluns al dimars, com a final dels efectes qu' acostuma portar el joch, es promogué un gros escandol en el café de Joseph Salvadó, que gracies a l'intervenció del sereno y amos del establiment pogué evitarse un disgust y que tot quedés reduit a trencar vidre y alguna cadira.

A la matinada del dimecres quedà aquesta vilá sensa llum per haverhi hagut alguna averia en la central eléctrica. A l' hora en que escrich les presents ratlles estem encara a les fosques, però ningú s' amohina, porque aquest vecindari ja hi está acostumat a caminar a les fosques, més ben dit (ab els ulls de la fe....)

El dijous nostre Ajuntament celebrá sessió ordinaria ab assistencia també de la junta municipal. Oberta la sessió y després de firmada l' acta anterior, es doná compte del ditzós assumpte (Can Barraca). Les minories tenien la pretensió de que l' Ajuntament se'n fés solidari del citat assumpte, de quin actualment no pot fersen de cap de les maneres, per quina causa 's creuaren varies frases entre 'l concejal Sr. Roqué y 'l secretari del

Ajuntament Sr. Rodá. Després de tractats alguns altres assumptes d' escassa importancia s'alsá la sessió, entrant acte seguit a la de junta municipal, quin objecte era l'aprobació dels dos reparts que han de regir durant el present any en la parroquia de pagès. Com que 's qüestió de que dita parroquia tindrà de pagar onze mil y pico de pessetes en lloch de les tres mil y pico que pagaba, naturalment els concejals de pagès han mirat tots els forats per veurer ahont lograrian amargarse... però al final han firmat.

***

Estem en plena sega, prometent esser molt abundant la cullita del blat, pero en cambi les tardanies comensen a sufrir els efectes de la sequedat que de no plourer aviat serán ben escasses.

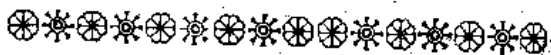
***

Fa dies que per nostre ajuntament s' havién d' haver publicat alguns bandos respecte a higiene, gossos etc., etc. pero, ¡cahl assi s' acostuma a tocar a bon temps quan hi ha la pedregada sobre.

***

Els que senten verdader amor al art de Talia tindrán ocasió durant lo que resta del present estiu de poder complaurens ab plaher. La companyia de sarsuela qu' actuaba en el café de 'n Joseph Colomer, ha passat al café de la Vda. Bellapart, per haberselhi fet tal volta proposicions més acceptables, y'ls que contribueixen al café Colomer han contractat una companyia dramática. La primera dirigida per Enrich Torrijos y la segona per Enrich Casals.

EL CORRESPONSAL

NOVES

Diurnenge últim a les sis aproximadament del matí el batalló de cassadors de Estella y l' esquadro de cavalleria de Almansa reprengué el passeig militar cap a Ribes y Puigcerdá, després de haver oit missa que resá el capellá del batalló en la plassa de la Constitució, ahont s' improvisá el corresponent altaret.

Ahir regressaren pel matí y per la tarda sortiren en direcció a Sant Joan de les Abadesses.

Ens hem enterat ab satisfacció que ja està entre nosaltres la família de nostre subscriptor D. Anton Janer, vehí de Barcelona.

Celebrarem que 'ls provi l' estiu de la nostra hospitalaria vila.

Dilluns, com teníem anunciat, per la tarda els noyets de famílies en general domiciliades en la plassa del Mercat celebraren carreres de cercols, disputantse un bon nombre de cintes regalades per nenes casi totes del barri; a seguit la mateixa cobla que amenisà el festival executà varies sardanes, tocantue també sis o set de 9 a 11 de la nit, congregantse per tal motiu una gentada en dita plassa, arribant els sardanistes a formar set o vuit rodones de molt radi.

Les nenes que regalaren cinta presenciaren les carreres de cercols desde la balconada de la habitació dels amos de «La perla» y un balcó de vora dita balconada de la casa Hotel Monastir, adornats ab boix y banderes espanyoles, haventhi la dé les quatre barres a lo llarch de les baranes.

A la plassa s' hi alsà un arch recubert de boix ab l' escut de Ripoll y banderes espanyoles com aixís en els puntalets del tancat en que 's verificà el susdit festival infantil.

La primera sardana, de les tocades després de les carreres de cercols, fou ballada pels noyets y nenes susdits, obsequiant, desseguida de acabada, la Comissió n' aquells ab carmetlos y a n' aquestes també ab carmetlos empró en vistosa combinació artística de paper.

Ens extranyà que no 's coloués en l' arch, al menys a un costat del escut de Ripoll la bandera catalana, com se verificà ab l' espanyola fent costat al referit escut ripollès colocat també, y al mitj, de la barana del seti de la presidencia.

Desde uns quinze dies a n' aquesta part, no fan falta cap tarda, entre una y dues, en el punt conegut pel *Prat* (prò de l' altra part de riu) uns quants joves de diferents edats que, sens reparar en que 'ls vegin, se despullen tranquilament y ab el traje d' Adam es

passen mitja hora o una banyantse y jugant per les vores del riu Freser, sens que, no obstant l' immoral espectacle que venen donant diariament, s' hagi vist may ni la sombra de un agent de l' autoritat.

Suposem que a dites hores els encarregats de la vigilancia pública estarán ocupadíssims en....., no obstant no podem menys de cridar la atenció del Sr. Alcalde sobre dit assumpte y confiem farà cumplir les ordenances municipals, a fi d' evitar que 'ls vehins de les afores es vegin obligats a presenciartant vergonyós espectacle y que tant desdiu de la moralitat y cultura ripollesa.

Segons un diari de Barcelona «Entre el vecindario de Ripoll ha cundido la idea de abrir una suscripción para construir un cuartel, en el que podrian alojarse dos compañías de infantería, en el caso de que se accediere a que se estableciera allí un canton militar».

No sabem altra cosa de lo transcrit sino que un colaborador nostre, en el número 96, corresponent al día 28 de Agost de 1909, recomenà s' embestís la construcció de un quarter en nostra vila, indicant fórmula pera aytal consecució, y ens sembla que ha passat lo que ja va pronosticar, o siga «Veyán si podré donar l' enhorabona, o si com me crech ningú es cuidarà de res, porque es ja un vici entre nosaltres que volèm que 'ns ho portiu tot plomat y cuit y fins que 'ns ho fiquin a la boca.»

Havem rebut els quaderns 59 a 63 del *Diccionari de la llengua catalana*, nova edició enciclopèdica ilustrada, que publica la casa Salvat y C.^a, S. en C., els quals comprenen de la paraula *Santa Olalla* a *Superior*. No sols aquests quaderns acrediten y sostenen la importancia de l' obra en sa part de lèxich, sino que en la part de ilustració que 'ls acompanya són en molt superiors als anteriora per les vistes de les pintoresques comarques que s' hi escauen a repartir. En la impossibilitat de ferne una ressenya completa, que seria llarga y interessant, vegis els títols de dites lámínes: Ripollès y Vall de Ribes (vistes fotogràfiques). Pallars (mapa comarcal a varies tintes). Penadès (idem.). Xocolater (eines del ofici). El Vallès (vistes fot.) Retrats de celebritats corresponents a les lletres H, I,

J. y L. Ribera d' Ebre (vistes fot.). Retrats corresponents a les lletres LL y M. La Selva (vistes fot). Ponts (colecció de vistes de ponts notables de Catalunya, Rosselló, etc.) Plana de Vich y Alta Montanya (vistes fot.) Sepulcres (colecció de sepulcres notables de reys, nobles, abats, prehistòrics, etc.)

Dita importantíssima obra la recomanem a nostres lectors.

En la present temporada d'estiu a ben segur que per les detestables notícies que corren respecte'l *colisseu* del Casino, el punt de reunió de la Colonia estinenca y de moltes families ripolleses serà el bonich teatre de la Academia Católica, qual Junta dedica la funció teatral y vetllada literari-musical de demà a dita Colonia.

En la nit de Sant Jaume la Congregació Mariana de Sant Lluís Gonçaga dedicà una vetllada literaria-musical a son nou Director Mossen Jaume Masoliver, Pbre., a la qual forem invitats, corresponent ab gust a la finesa.

El discurs d'obertura, llegit ab vívesa per sou autor En Pere Portell, deixà al auditori molt ben preparat, ab ànim de fruir, com en efecte esdevení, perque 'ls treballs que seguiren sostingueren l'interés que despertà el Sr. Portell ab son magnífich parlament.

Les poesies «Pena y consola», per Joseph Maideu, el quadret literari «La cadarnera» per Joan Orríols y «Mostres d'amor» per Joan Moreno, treballs exprofessos de la vetllada arrencaren aplausos ab molta justícia; agrada molt la poesia patriòtica «Les llàgrimes del avi» ben avivada per Enrich Palau y promogué rialles la poesia festiva «El testament de D.ª Quiteria Xarrupa», llegit ab puntualiació per En Pere Santanach, tancant la vetllada un discurs ben apropósit que llegí el president, Jaume Pla.

El homenatjat Mossen Jaume Masoliver endressà quatre mots de agraïment als «Lluïsos» per l'obsequi referit y d'atenció als concorrents que ompliren el local de gom a gom.

A seguit del festival literari, per jovenets de la Congregació es posà en escena la pessa

còmica en un acte «Còmichs en doina», ab molta trassa y justesa. Els actors de dita pessa se'n portaren xordorosos aplausos.

Com en las vetllades anteriors tothom se retirà satisfet.

Colonia Escolar. Demà, diumenge, en el tren ordinari del matí, arribarà la d'enguany, composta de vintisset noyes ab dues mestres. Ripoll les espera ab delera pera poguer tenir en son sí, durant una temporada, a les xarxoses expedicionaries, que venen a buscar forces y a referse ab els aires purs d'aqueixes valls encantadores, y a nutrirse ab eis aliments sanitosos y aigües purificadores, sos tendres cossos sempre minats pera els qui han de viurer en certes condicions a les grans urbs, ahont se respiren sempre aires viciats. No dubtèm que, aixis com en els anys anteriors, retornaren a llurç cases plenes de salut y fentse llengües de la hospitalitat ripollesa, en el present creixerán els esforços de tot el vehinat, tractantse de noyes delicadetes per temperament, pera ferles agradable y profitosa en tots sentits sa estancia en nostra Comtal Vila.

Moviment de població

Del dia 15 al 28 de Juliol

Nascuts: Teresa Serra y Vidal. — Joseph Puig y Currius. — Anton Vilas y Meler. — Francisco Peix y Picart. — Pere Formatgé Coll. — Ramon Puig y Rodellas. — Lluís Martinez y Izquierdo. — Joan Coll y Bosoms. — Maria Sala y Figueras. — Dolors Piella y Palou. — Ramon Gomez y Amare.

Defuncions. Francisco Peix y Picart, 1 dia — Maria Soldevila y Bassaganya, 4 anys. — Dolors Pujol y Calull, 1 any. — Maria Currius Casanova, 54 anys. — Llorens Franquesa y Font, 1 any. — Victoria Guix y Casals, 70 anys. — Martí Tort y Vila, 7 mesos. — Joan Terradellas y Serrat, 92 anys. — Joseph Villaret y Plaja, 40 anys. — Joaquina Pellicer y Casadesús, 31 anys. — Joseph Sala y Salsamora, 2 anys. — Rafel Vila y Juncá, 60 anys.

Matrimonis. Salvador Jordá ab Pilar Ventura. — Felíu Abel ab Magdalena Casamitjana.

RIPOLL: Imprempta y llibrería de Llorens Bonet, carrer de St. Pere, 16.